

Parlamentul României

Lege nr. 3 din 02/02/2001

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 81 din 16/02/2001

pentru ratificarea Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, adoptat la 11 decembrie 1997

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. - Se ratifică Protocolul de la Kyoto la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, referitor la respectarea angajamentelor de limitare cantitativă și reducere a emisiei de gaze cu efect de seră față de nivelul anului 1989, în perioada obligatorie 2008-2012, adoptat la 11 decembrie 1997.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 23 octombrie 2000, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 ianuarie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 2 februarie 2001.
Nr. 3.

Organizația Națiunilor Unite

Protocol din 11/12/1997

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 81 din 16/02/2001

la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice*)

*Părțile la acest protocol,
fiind părți la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, denumită în continuare convenția,
în conformitate cu obiectivul final al convenției, astfel cum a fost stabilit în art. 2, conform prevederilor convenției,
ținând seama de prevederile art. 3 din convenție,
urmărind Mandatul de la Berlin adoptat prin Decizia nr. 1/CP.1 a Conferinței părților la convenție în prima sa sesiune,*

au convenit următoarele:

*) Traducere.

ARTICOLUL 1

Pentru scopurile acestui protocol, definițiile cuprinse în art. 1 din convenție vor fi aplicate. În plus:

1. Conferința părților înseamnă Conferința părților la convenție;
2. convenție înseamnă Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, adoptată la New York la 9 mai 1992;
3. Comisia Interguvernamentală pentru Schimbările Climatice înseamnă Comisia Interguvernamentală pentru Schimbările Climatice stabilită în anul 1988 de Organizația Meteorologică Mondială împreună cu Programul de mediu al Națiunilor Unite;
4. Protocolul de la Montreal înseamnă Protocolul de la Montreal privind substanțele care epuizează stratul de ozon, adoptat la Montreal la 16 septembrie 1987, cu toate completările ulterioare;
5. părțile prezente și cu drept de vot înseamnă părțile prezente și care au exprimat un vot afirmativ sau negativ;
6. parte înseamnă, în afară de cazul în care contextul indică altceva, parte la acest protocol;
7. parte inclusă în anexa nr. I înseamnă parte inclusă în anexa nr. I la convenție, anexă care poate fi amendată, sau o parte care a făcut o notificare conform prevederilor art. 4 paragraful 2g) din convenție.

ARTICOLUL 2

1. Fiecare parte inclusă în anexa nr. I, pentru a-și îndeplini angajamentele privind limitarea cantitativă și reducerea emisiilor, menționate în art. 3, și în scopul promovării unei dezvoltări durabile, va trebui:
 - a) să aplice și/sau să elaboreze politici și măsuri în concordanță cu circumstanțele sale naționale, cum ar fi:
 - (i) mărirea eficienței energetice în sectoarele semnificative ale economiei naționale;
 - (ii) protecția și sporirea mijloacelor de absorbție și a rezervoarelor de acumulare a gazelor cu efect de seră, care nu sunt reglementate de Protocolul de la Montreal, luând în considerare angajamentele rezultate din acorduri de mediu internaționale relevante, promovarea practicilor de gospodărire durabilă a pădurilor, împădurirea și reîmpădurirea;
 - (iii) promovarea unor forme durabile de agricultură în lumina considerațiilor privind schimbările climatice;
 - (iv) cercetarea, promovarea, valorificarea și folosirea crescândă a formelor noi de energie regenerabilă, a tehnologiilor de reținere a bioxidului de carbon și a tehnologiilor noi, avansate, favorabile protecției mediului;

(v) reducerea progresivă sau eliminarea gradată a imperfecțiunilor pieței, stimularea fiscală, reducerea de taxe și de subvenții în toate sectoarele producătoare de gaze cu efect de seră și care acționează, în vederea îndeplinirii obiectivelor convenției, precum și aplicarea instrumentelor de piață;

(vi) încurajarea reformelor adecvate în sectoarele semnificative vizate în promovarea politicilor și măsurilor care limitează și reduc emisiile de gaze cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal;

(vii) măsuri de limitare și/sau de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, în sectorul de transport;

(viii) limitarea și/sau reducerea emisiilor de metan prin recuperare și folosire în managementul deșeurilor, precum și în producerea, transportul și distribuția energiei;

b) să coopereze cu alte părți similare pentru mărirea eficienței individuale și combinate a politicii și măsurilor adoptate în baza acestui articol, în conformitate cu art. 4 paragraful 2e)(i) din convenție. În acest scop aceste părți vor lua măsuri pentru a-și împărtăși experiența și vor schimba informații asupra politicilor și măsurilor adoptate și pentru dezvoltarea mijloacelor de îmbunătățire a posibilităților de comparare, a transparenței și eficienței. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va trebui să ia în considerare la prima sa sesiune sau cât mai repede posibil după aceea modalitățile de cooperare, având în vedere toate informațiile relevante.

2. Părțile incluse în anexa nr. I vor continua limitarea sau reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, provenite din depozitele de combustibil din aviație și marină, lucrând direct cu Organizația Internațională a Aviației Civile și, respectiv, cu Organizația Maritimă Internațională.

3. Părțile incluse în anexa nr. I se vor strădui să aplice politicile și măsurile prevăzute în acest articol în așa fel încât să reducă la minimum efectele adverse, inclusiv efectele adverse ale schimbărilor climatice, efectele asupra comerțului internațional și impactul asupra factorilor sociali, de mediu și economici care ar putea afecta alte părți, în mod deosebit țările în curs de dezvoltare care sunt părți și, în particular, acele țări menționate la art. 4 paragrafele 8 și 9 din convenție, având în vedere art. 3 din aceasta. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol poate acționa în continuare în mod corespunzător pentru promovarea implementării prevederilor acestui paragraf.

4. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol, dacă decide că ar fi benefic să coordoneze oricare dintre politicile și măsurile prevăzute în paragraful 1a), luând în considerare diferitele circumstanțe naționale și efectele potențiale, va trebui să aibă în vedere metode și căi de coordonare a unor astfel de politici și măsuri.

ARTICOLUL 3

1. Părțile incluse în anexa nr. I vor asigura, individual sau în comun, ca totalul emisiilor antropice de gaze cu efect de seră, exprimate în bioxid de carbon echivalent, cuprinse în anexa A, să nu depășească cantitățile atribuite, calculate ca urmare a angajamentelor de limitare cantitativă și de reducere a emisiei, înscrise în anexa B, și în

concordanță cu prevederile acestui articol, în scopul reducerii emisiilor globale de astfel de gaze cu cel puțin 5% față de nivelul anului 1990 în perioada de angajare 2008-2012.

2. Fiecare parte inclusă în anexa nr. I va trebui ca până în anul 2005 să facă progrese demonstrabile în îndeplinirea obligațiilor ce îi revin din prezentul protocol.

3. Pentru a respecta obligațiile care rezultă din acest articol fiecare parte inclusă în anexa nr. I va trebui să evalueze, pentru fiecare perioadă la care se referă, schimbările survenite în stocurile de carbon, ca măsură verificabilă a schimbărilor nete în emisiile de gaze cu efect de seră, adică diferența dintre emisie și reținere ca urmare a activităților umane legate de schimbarea folosinței terenurilor și de exploatarea forestiere limitate în împăduriri, reîmpăduriri și despăduriri, începând cu anul 1990. Emisiile de gaze cu efect de seră, evidențiind sursele și reținerile legate de aceste activități, vor trebui să fie raportate într-o manieră transparentă și verificabilă și să fie trecute în revistă conform art. 7 și 8.

4. Anterior primei sesiuni a Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol, fiecare parte inclusă în anexa nr. I va furniza, pentru examinarea de către Organul Auxiliar pentru Consultanță Științifică și Tehnologică, date care să permită determinarea nivelului stocurilor de carbon în anul 1990 și o estimare a schimbărilor în stocurile de carbon în anii ulteriori. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va decide, în prima sa sesiune sau cât mai curând posibil după aceea, modalitățile, regulile și liniile directoare de aplicat, care să arate care activități umane suplimentare ce determină schimbări ale emisiilor de la surse și de absorbție a gazelor cu efect de seră prin receptoare în soluri agricole, schimbări datorate folosirii pământului și exploatarea forestiere, trebuie adăugate la sau scoase din cantitatea atribuită părților incluse în anexa nr. I, luându-se în considerare incertitudinile, transparența în raportare, verificabilitatea, munca metodologică a Comisiei Interguvernamentale pentru Schimbările Climatice, și orientările oferite de Organul Auxiliar pentru Consultanță Științifică și Tehnologică, în conformitate cu art. 5 și cu deciziile Conferinței părților. O astfel de decizie va trebui să se aplice în a doua perioadă de obligații și în următoarele perioade de obligații. Una dintre părți poate alege aplicarea unei astfel de decizii privind activitățile umane suplimentare care sunt induse în prima perioadă de obligații, avându-se în vedere că aceste activități au început să se desfășoare în anul 1990.

5. Părțile incluse în anexa nr. I, care sunt în curs de tranziție la o economie de piață, cele pentru care anul sau perioada de referință a fost stabilită ca urmare a Deciziei nr. 9/CP.2 a Conferinței părților, adoptată la cea de-a doua sa sesiune, vor folosi acel an sau acea perioadă de referință pentru implementarea obligațiilor lor în baza acestui articol. Orice altă parte inclusă în anexa nr. I, care este în curs de tranziție la o economie de piață și care nu și-a prezentat prima comunicare națională stipulată la art. 12 din convenție, poate, de asemenea, să notifice Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol despre intenția sa de a folosi ca an sau ca perioadă de referință alta decât anul 1990, pentru implementarea obligațiilor sale ce rezultă din aplicarea acestui articol. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va trebui să decidă dacă acceptă o astfel de notificare.

6. Luând în considerare prevederile art. 4 paragraful 6 din convenție, în implementarea obligațiilor ce le revin din acest protocol, altele decât cele cuprinse în acest articol, poate fi permis un anumit grad de flexibilitate de către

Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol părților incluse în anexa nr. I, care sunt în curs de tranziție spre o economie de piață.

7. În prima perioadă a angajamentului de limitare cantitativă și de reducere a emisiilor, 2008-2012, cantitatea atribuită fiecărei părți incluse în anexa nr. I va fi egală cu procentul înscris pentru ea în anexa B din totalul emisiilor antropogenice echivalente de bioxid de carbon listate în anexa A pentru 1990 sau în anul ori în perioada de referință determinată în concordanță cu paragraful 5, multiplicat cu 5. Acele părți incluse în anexa nr. I, pentru care schimbările în utilizarea terenurilor și în silvicultură constituie o sursă netă de emisii de gaze cu efect de seră în anul 1990, vor include în anul sau în perioada de referință 1990 totalul emisiilor antropogenice în echivalent bioxid de carbon provenit din surse minus reținerea prin absorbție în anul 1990 provenită din schimbările intervenite în utilizarea terenurilor, în scopul calculării cantităților atribuite pentru ele.

8. Orice parte inclusă în anexa nr. I poate folosi anul 1995 ca an sau ca perioadă de referință pentru hidrofluorocarburi, perfluorocarburi și hexafluorura de sulf, în scopul efectuării calculelor la care se face referire în paragraful 7.

9. Angajamentele părților incluse în anexa nr. 1 pentru perioadele ulterioare vor trebui stabilite în amendamente la anexa B la acest protocol, care vor trebui să fie adoptate în concordanță cu prevederile art. 21 paragraful 7. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va iniția luarea în considerare a acestor angajamente cu cel puțin 7 ani înainte de sfârșitul primei perioade de obligație la care se referă paragraful 1.

10. Orice unități de reducere a emisiilor sau orice parte dintr-o cantitate atribuită, pe care o parte o achiziționează de la altă parte în concordanță cu prevederile art. 17, trebuie să fie adăugată la cantitatea atribuită țării parte care achiziționează.

11. Orice unități de reducere a emisiilor sau orice parte dintr-o cantitate atribuită, pe care o parte o transferă altei părți în concordanță cu prevederile art. 6 sau art. 17 trebuie să fie extrasă din cantitatea atribuită părții care transferă.

12. Orice reduceri de emisii care au fost omologate, în care o parte achiziționează de la altă parte în conformitate cu prevederile art. 12, vor trebui adăugate cantității alocate părții care achiziționează.

13. Dacă emisiile unei părți incluse în anexa nr. I în perioada obligatorie sunt mai mici decât cantitatea atribuită în baza acestui articol, această diferență va fi adăugată, pe baza cererii acelei părți, cantității atribuite acelei părți în perioadele obligatorii următoare.

14. Fiecare parte inclusă în anexa nr. I se va strădui să implementeze angajamentele menționate în paragraful 1 în așa fel încât să minimizeze impactul social, de mediu și economic la țările părți în curs de dezvoltare, în mod particular la cele menționate în art. 4 paragrafele 8 și 9 din convenție. În acord cu deciziile semnificative ale Conferinței părților privind implementarea acestor paragrafe, Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va aproba, în prima sa sesiune, acțiunile necesare pentru a minimiza efectele negative ale schimbărilor climatice și/sau impactul măsurilor de răspuns asupra părților la care se face referire în acele paragrafe. Printre problemele ce urmează să fie luate în considerare vor fi stabilirea de finanțări, asigurări și transferul de tehnologie.

ARTICOLUL 4

1. Oricare dintre părțile incluse în anexa nr. I, care a ajuns la o înțelegere privind îndeplinirea în comun a obligațiilor ce le revin în baza art. 3, va aprecia dacă își poate onora acele obligații, dacă bioxidul de carbon total echivalent din emisiile de gaze cu efect de seră, enumerate în anexa A, nu depășește cantitățile atribuite, calculate ca urmare a angajamentelor de limitare cantitativă și de reducere a emisiilor, înscrise în anexa B, și în concordanță cu prevederile art. 3. Nivelul respectiv al emisiei alocat fiecărei părți la acordul de înțelegere trebuie stipulat în această înțelegere.

2. La orice acord părțile vor trebui să notifice secretariatului termenii acordului, data depunerii instrumentelor de ratificare, acceptarea și aprobarea acestui protocol sau stadiul de promovare până la data respectivă. Secretariatul va trebui la rândul său să informeze părțile și semnatarii Convenției despre termenii acordului.

3. Orice astfel de înțelegere rămâne valabilă pe perioada de obligații specificată în art. 3 paragraful 7.

4. Dacă părțile acționează în comun, în cadrul sau împreună cu o organizație regională de integrare economică, orice modificare în componența organizației după adoptarea acestui protocol nu va afecta existența obligațiilor stipulate de acesta. Orice modificare în componența organizației va opera doar pentru scopurile acelor obligații stipulate în art. 3, care au fost adoptate ulterior acestei modificări.

5. În eventualitatea unui eșec al părților la o astfel de înțelegere, pentru a atinge nivelul total combinat al reducerii emisiilor fiecare parte la înțelegere va trebui să răspundă pentru nivelul propriu de emisii stipulat în înțelegere.

6. Dacă părțile acționează în comun, în cadrul și împreună cu o organizație de integrare economică regională, care este ea însăși parte la acest protocol, în eventualitatea neîndeplinirii nivelului total combinat de reducere a emisiilor, fiecare stat membru al acelei organizații de integrare economică regională, individual și împreună cu acea organizație, acționând în concordanță cu prevederile art. 24, va trebui să răspundă pentru nivelul propriu de emisii care a fost notificat în conformitate cu acest articol.

ARTICOLUL 5

1. Fiecare parte inclusă în anexa nr. 1 va avea, nu mai târziu de un an înainte de începutul primei perioade de obligații, un sistem național pentru estimarea emisiilor antropogenice rezultate din surse sau din reținerea prin absorbție a tuturor gazelor cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal. Liniile directoare pentru astfel de sisteme naționale care vor încorpora metodologiile specificate în paragraful 2, vor fi decise de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol în prima sa sesiune.

2. Metodologiile pentru estimarea emisiilor rezultate din activitatea umană de la surse și din eliminările prin rezervoare a tuturor gazelor cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, vor trebui să fie cele acceptate de Comisia Interguvernamentală pentru Schimbările Climatice și aprobate de Conferința părților la cea de-a

treia sesiune. Acolo unde nu se utilizează astfel de metodologii se vor face modificări corespunzătoare în concordanță cu metodologiile aprobate de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la protocol în prima sa sesiune. Bazată pe munca, printre altele, a Comisiei Interguvernamentale pentru Schimbările Climatice și pe sugestiile furnizate de Organul Auxiliar pentru Consultanță Științifică și Tehnologică, Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va trece în revistă în mod regulat și, dacă este cazul, va revizui acele metodologii și modificări luând în considerare în totalitate orice decizii relevante ale Conferinței părților. Orice revizuire a metodelor sau orice modificări vor trebui să fie folosite doar în scopul stabilirii legăturii cu obligațiile de conformare prevăzute la art. 3, cu respectarea oricărei perioade de obligații adoptate ulterior acelei modificări.

3. Potențialele de încălzire globală folosite pentru a calcula emisiile antropogenice echivalente de dioxid de carbon provenite de la surse sau de la eliminarea prin receptoare a gazelor cu efect de seră, listate în anexa A, vor trebui să fie cele acceptate de Comisia Interguvernamentală pentru Schimbările Climatice și aprobate după aceea de Conferința părților la cea de-a treia sa sesiune. În baza, inter alia, activității Comisiei Interguvernamentale pentru Schimbările Climatice și sugestiilor furnizate de Organul Auxiliar pentru Consultanță Științifică și Tehnologică Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va revedea cu regularitate și, dacă este oportun, va revizui potențialul de încălzire globală al fiecărui gaz cu efect de seră, luând în considerare orice decizii relevante ale Conferinței părților. Orice revizuire a potențialului de încălzire globală va fi pusă în aplicare doar la acele obligații stipulate în art. 3, cu respectarea oricărei perioade de obligații adoptate ulterior acelei modificări.

ARTICOLUL 6

1. Pentru a-și îndeplini obligațiile ce îi revin din art. 3 orice parte inclusă în anexa nr. I poate transfera către sau achiziționa de la orice altă parte unități de reducere a emisiilor rezultate din proiecte ce au ca scop reducerea emisiilor rezultate din activitatea umană de la surse sau intensificarea absorbțiilor de gaze cu efect de seră în orice sector al economiei, asigurându-se că:

- a)** orice astfel de proiect are aprobarea părților implicate;
- b)** orice astfel de proiect are ca scop o reducere a emisiilor de la surse sau creșterea absorbțiilor, suplimentar față de ceea ce rezultă din proiectul inițial;
- c)** nu se achiziționează nici o unitate de reducere a emisiilor, dacă nu se respectă obligațiile prevăzute la art. 5 și 7; și
- d)** achiziționarea de unități de reducere a emisiilor va fi suplimentată cu acțiuni interne în scopul îndeplinirii angajamentelor din art. 3.

2. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol poate, în prima sa sesiune sau cât mai curând posibil după aceea, să elaboreze linii directoare pentru implementarea prevederilor acestui articol, incluzând verificarea și raportarea.

3. O parte inclusă în anexa nr. I poate autoriza entități legale să participe, asumându-și responsabilitatea, la acțiuni legate de generarea, transferul sau achiziția unităților de reducere a emisiilor în conformitate cu prevederile acestui articol.

4. Dacă o problemă de implementare a unei părți incluse în anexa nr. I, a cererilor la care se face referire în acest articol, este identificată în concordanță cu prevederile relevante ale art. 8, transferările și achizițiile de unități de reducere a emisiilor pot continua să fie făcute după ce problema a fost identificată, făcând astfel posibil ca nici una dintre aceste unități să nu poată fi folosită de vreuna dintre părți pentru a-și îndeplini obligațiile cuprinse în art. 3 până când orice problemă de conformare va fi rezolvată.

A se vedea [Procedură din 21/03/2008 la 21/04/2008](#)

ARTICOLUL 7

1. Fiecare parte inclusă în anexa nr. I va încorpora în inventarul său anual pentru emisiile rezultate din activitatea umană, provenite de la surse și din reținerea prin absorbție a gazelor cu efect de seră, necontrolate de Protocolul de la Montreal, prezentate în concordanță cu deciziile relevante ale Conferinței părților, informațiile suplimentare necesare pentru scopurile asigurării conformității cu prevederile art. 3, în concordanță cu paragraful 4 de mai jos.

2. Fiecare parte inclusă în anexa nr. I va încorpora în comunicarea sa națională, transmisă în conformitate cu art. 12 din convenție, informații suplimentare necesare pentru a demonstra conformarea cu angajamentele prezentului protocol, în conformitate cu paragraful 4.

3. Fiecare parte inclusă în anexa nr. I va furniza anual informațiile cerute prin paragraful 1, începând cu primul inventar făcut sub auspiciile convenției pentru primul an al perioadei de obligații după ce acest protocol intră în vigoare. Fiecare astfel de parte va furniza informațiile cerute prin paragraful 2, ca parte a primei comunicări naționale sub auspiciile convenției, după ce prezentul protocol va intra în vigoare și după adoptarea liniilor directoare pentru paragraful 4. Frecvența furnizării ulterioare a informațiilor cerute în acest articol va fi determinată de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol, luându-se în considerare orice calendar pentru prezentarea comunicărilor naționale, decis de Conferința părților.

4. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va adopta în prima sa sesiune și va revizui în mod periodic după aceea liniile directoare pentru pregătirea informațiilor cerute de acest articol, luând în considerare liniile directoare pentru pregătirea comunicărilor naționale ale părților incluse în anexa nr. I, adoptată de Conferința părților. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va decide, de asemenea, anterior primei perioade obligatorii, modalitățile de calcul al cantităților atribuite.

ARTICOLUL 8

1. Informațiile transmise în baza art. 7 de fiecare parte inclusă în anexa nr. I vor fi trecute în revistă de către echipe de specialiști, urmărind deciziile relevante ale Conferinței părților și în concordanță cu liniile directoare adoptate în acest scop de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol, în baza paragrafului 4.

Informațiile transmise conform art. 7 paragraful 1 de fiecare parte inclusă în anexa nr. I vor fi trecute în revistă în cadrul compilării anuale și în conformitate cu inventarele emisiilor și cantităților atribuite. Suplimentar, informațiile transmise în baza art. 7 paragraful 1 de fiecare parte inclusă în anexa nr. I vor fi studiate în cadrul analizei comunicărilor.

2. Echipele de experți care examinează comunicările vor fi coordonate de secretariat și vor fi compuse din experți selectați dintre cei nominalizați de părțile la convenție și, dacă este cazul, de organizațiile interguvernamentale, în concordanță cu liniile directoare furnizate în acest scop de Conferința părților.

3. Procesul de trecere în revistă va trebui să prevadă o evaluare tehnică completă și comprehensivă a tuturor aspectelor privind implementarea acestui protocol de către o parte. Echipele de experți ce fac trecerea în revistă vor pregăti un raport Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol, evaluând implementarea angajamentelor părții și identificând problemele potențiale și factorii de influență, precum și îndeplinirea obligațiilor. Astfel de rapoarte vor fi distribuite de secretariat tuturor părților la convenție. Secretariatul va lista acele probleme de implementare indicate în astfel de rapoarte pentru a fi luate în considerare în viitor de către Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol.

4. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol va trebui să adopte la prima sa sesiune și va trebui să revizuiască în mod periodic după aceea liniile directoare pentru trecerea în revistă a implementării protocolului de către echipele de experți, luând în considerare deciziile relevante ale Conferinței părților.

5. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol, cu asistența Organului Auxiliar pentru Implementare și, dacă este cazul, a Organului Auxiliar pentru Consultanță Științifică și Tehnologică, va lua în considerare:

a) informațiile transmise de părți în baza art. 7 și rapoartele experților, care trec în revistă comunicările părților în baza acestui articol; și

b) acele probleme ale implementării, listate de secretariat în baza paragrafului 3, precum și orice probleme ridicate de părți.

6. Având în vedere considerațiile privind informațiile la care se face referire în paragraful 5, Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol va lua decizii în orice probleme pentru implementarea acestuia.

ARTICOLUL 9

1. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va revedea periodic protocolul în lumina celei mai bune informații științifice disponibile și a evaluărilor privind schimbările climatice și impactul acestora, precum și a informațiilor semnificative tehnice, sociale și economice. O asemenea revedere va fi coordonată cu revederi pertinente sub auspiciile convenției, în particular cele cerute de art. 4 paragraful 2d) și de art. 7 paragraful 2a) din convenție. În baza acestor revederi Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va lua măsurile potrivite.

2. Prima revizuire va avea loc la cea de-a doua sesiune a Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol. Viitoarea revizuire se va face la intervale regulate sau convenite.

ARTICOLUL 10

Toate părțile, luând în considerare responsabilitățile lor comune, dar diferențiate, și prioritățile naționale specifice și de dezvoltare regională, obiectivele și circumstanțele, fără introducerea nici unor noi obligații pentru părțile neincluse în anexa nr. I, dar reafirmând angajamentele existente în art. 4 paragraful 1 din convenție, și continuând să avanseze cu implementarea acestor angajamente în vederea atingerii unei dezvoltări durabile, ținând seama de art. 4 paragrafele 3, 5 și 7 din convenție, vor trebui:

a) să formuleze acolo unde se justifică și pe cât posibil programe naționale și acolo unde se potrivește programei regionale eficiente din punct de vedere economic, destinată să îmbunătățească calitatea factorilor de emisie locali, date asupra activității și/sau modelelor care reflectă condițiile social-economice ale fiecărei părți pentru pregătirea și reactualizarea periodică a inventarelor naționale de emisii antropice de la surse și diminuarea prin absorbție a tuturor gazelor cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, utilizând metodologii ce vor fi adoptate după Conferința părților și în concordanță cu liniile directoare pentru pregătirea comunicărilor naționale adoptate de Conferința părților;

b) să formuleze, să implementeze, să publice și să reactualizeze în mod regulat programe naționale și, acolo unde este oportun, programe regionale conținând măsuri de minimizare a schimbărilor climatice și măsuri pentru a facilita adaptarea adecvată la schimbările climatice:

(i) astfel de programe s-ar putea referi, printre altele, la sectoarele economice: energie, transport și industrie, dar și la agricultură, silvicultură și gestionarea deșeurilor. În plus, adaptarea tehnologiilor și metodelor de perfecționare a planificării teritoriului ar putea îmbunătăți situația în legătură cu schimbările climatice; și

(ii) părțile incluse în anexa nr. I vor transmite informații privind acțiunile întreprinse în baza acestui protocol, inclusiv programe naționale în concordanță cu art. 7; și alte părți vor acționa pentru a include în comunicările lor naționale, dacă este cazul, informații privind programele care conțin măsuri despre care o parte crede că pot să se refere la schimbările climatice și la impactul lor, inclusiv măsurile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și de sporire a absorbanților, formarea unei suprastructuri specifice (personal specializat și instituții) și măsuri de adaptare;

c) să coopereze pentru promovarea unor modalități efective de dezvoltare, aplicare și difuzare a lor și să întreprindă toate măsurile potrivite pentru promovarea, dacă este cazul, transferul sau accesul la tehnologiile eficiente din punct de vedere al protecției mediului, know-how, practici și procese pertinente pentru schimbările climatice, în particular pentru țările în curs de dezvoltare, inclusiv formularea unor politici și programe pentru transferul efectiv al tehnologiilor eficiente de mediu, care sunt proprietate publică sau de domeniu public, și pentru crearea unui mediu propice sectorului privat, în scopul promovării și dezvoltării transferului, deci și al accesului la tehnologii eficiente din punct de vedere al protecției mediului;

d) să coopereze în domeniul cercetării științifice și tehnice și să promoveze susținerea și dezvoltarea sistemelor de observare sistematică și a bazei de date pentru a reduce incertitudinile legate de sistemul climatic, impactul negativ al schimbărilor climatice și consecințele economice și sociale ale diferitelor strategii de răspuns, precum și să promoveze dezvoltarea și întărirea capacităților indigene și a capacității de a participa în cadrul eforturilor internaționale și interguvernamentale, programelor și comunicărilor, observațiilor sistematice și de cercetare, luând în considerare art. 5 din convenție;

e) să coopereze și să promoveze la nivel internațional și, dacă este cazul, folosind organismele existente, la dezvoltarea și implementarea unor programe de educație și instruire, inclusiv la întărirea capacității naționale, în particular a capacităților umane și instituționale, și la schimbul sau pregătirea personalului care să pregătească experți în acest domeniu, în special pentru țările în curs de dezvoltare, și să faciliteze la nivel național conștientizarea publicului și accesul acestuia la informația despre schimbările climatice. Mijloace potrivite trebuie dezvoltate pentru implementarea acestor activități prin organismele relevante ale convenției, luând în considerare art. 6 din convenție;

f) să includă în comunicările lor naționale informații despre programe și activități întreprinse în baza acestui articol, în conformitate cu deciziile relevante ale Conferinței părților; și

g) să acorde întreaga considerație în implementarea în art. 4 paragraful 8 din convenție a angajamentelor cuprinse în acest articol.

ARTICOLUL 11

1. În implementarea art. 10 părțile vor lua în considerare prevederile art. 4 paragrafele 4, 5, 7, 8 și 9 din convenție.

2. În contextul implementării art. 4 paragraful 1 din convenție în concordanță cu prevederile art. 4 paragraful 3 și ale art. 11 din convenție și prin capacitatea de operare a mecanismului financiar al entității sau entităților convenției, țările părți dezvoltate și alte părți dezvoltate incluse în anexa nr. II la convenție vor trebui:

a) să prevadă resurse financiare noi și suplimentare pentru a acoperi costurile totale ale țărilor părți în curs de dezvoltare în promovarea implementării angajamentelor existente în art. 4 paragraful 1a) din convenție, care sunt cuprinse în art. 10 lit. a); și

b) să prevadă, de asemenea, acele resurse financiare, inclusiv pentru transferul de tehnologie, necesare țărilor părți în curs de dezvoltare în scopul realizării costurilor totale suplimentare pentru promovarea implementării

angajamentelor asumate în art. 4 paragraful 1 din convenție, care sunt cuprinse în art. 10 și care sunt acorduri între o țară parte în curs de dezvoltare și entitatea sau entitățile internaționale la care se face referire în art. 11 din convenție, în concordanță cu acel articol. Implementarea angajamentelor existente va trebui să țină seama de necesitatea circulației adecvate și previzibile a fondurilor și de importanța distribuției corespunzătoare pe țări părți dezvoltate. Liniile directoare ale entității sau entităților cu rol în operarea mecanismului financiar al Convenției, inclusiv cele agreate înaintea adoptării prezentului protocol, se vor aplica mutatis mutandis prevederilor acestui paragraf.

3. Țările părți dezvoltate și alte părți dezvoltate menționate în anexa nr. II la convenție pot, de asemenea, furniza și țările părți în curs de dezvoltare pot profita de resurse financiare pentru implementarea art. 10 prin canale bilaterale, regionale și multilaterale.

ARTICOLUL 12

1. Prin prezenta se definește un mecanism de dezvoltare nepoluantă.

2. Scopul acestui mecanism de dezvoltare nepoluantă va fi de asistare a părților neincluse în anexa nr. 1 în realizarea dezvoltării durabile, de a contribui la îndeplinirea obiectivelor finale ale convenției și de a acorda asistență părților incluse în anexa nr. I în realizarea conformității cu angajamentele de limitare cuantificată și de reducere a emisiilor stipulate în art. 3.

3. În legătură cu mecanismul de dezvoltare nepoluantă:

a) părțile neincluse în anexa nr. I vor beneficia de activitățile proiectului, având ca rezultat certificarea reducerilor de emisii cuantificate; și

b) părțile incluse în anexa nr. I pot folosi reducerile omologate de emisii din acele activități ale proiectului ce contribuie la conformarea cu o parte a angajamentelor de limitare cantitativă și de reducere a emisiilor sub nivelul prevăzut în art. 3, astfel cum au fost determinate de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol.

4. Mecanismul de dezvoltare nepoluantă va trebui să fie supus autorității și conducerii Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol și să fie supervizat de un comitet executiv al mecanismului de dezvoltare nepoluantă.

5. Reducerile de emisii rezultate din activitatea fiecărui proiect vor fi omologate de entități operaționale desemnate de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol, pe bază de:

a) participare voluntară aprobată de fiecare parte implicată;

b) beneficii reale, măsurabile și pe termen lung, în legătură cu minimizarea efectelor schimbării climatice; și

c) reduceri ale emisiilor care sunt suplimentare celor care pot surveni în absența activității omologate a proiectului.

6. Mecanismul dezvoltării nepoluante va ajuta la aranjamentele financiare necesare ale activităților omologate ale proiectului.

7. Conferința părților servește ca reuniune a părților la acest protocol va trebui să elaboreze în prima sa sesiune modalități și proceduri în scopul asigurării transparenței și eficienței, al justificării prin bilanț independent și al verificării activităților proiectului.

8. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va trebui să asigure ca o parte din profitul provenit din activitățile omologate ale proiectului să fie folosită pentru acoperirea cheltuielilor administrative, precum și la asistarea țărilor părți în curs de dezvoltare, care sunt în mod particular vulnerabile la efectele negative ale schimbărilor climatice, pentru realizarea costurilor adaptării.

9. Participarea în cadrul mecanismului dezvoltării nepoluante incluse în activitățile menționate în paragraful 3a) și în achiziția de reduceri omologate ale emisiilor poate implica entitățile private și/sau publice, urmând să constituie subiectul oricărui ghid metodologic ce poate fi prevăzut de către comitetul executiv al mecanismului dezvoltării nepoluante.

10. Reducerile omologate de emisii obținute în perioada începând cu anul 2000 și până la începutul primei perioade de obligații pot fi luate în considerare în realizarea angajamentelor în prima perioadă de obligații.

ARTICOLUL 13

1. Conferința părților, organul suprem al convenției, va trebui să servească drept reuniune a părților la acest protocol.

2. Părțile la convenție care nu sunt părți la prezentul protocol pot participa ca observatori la dezbaterile oricărei sesiuni a Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol. Atunci când Conferința părților servește ca reuniune a părților la prezentul protocol deciziile luate sub auspiciile acestuia trebuie să fie luate doar de cei care sunt părți la protocol.

3. Când Conferința părților servește ca reuniune a părților la prezentul protocol orice membru al Biroului Conferinței părților reprezentând o parte la convenție, dar, la acea vreme, nereprezentând o parte la protocol, va fi înlocuit de un membru suplimentar ales de și dintre părțile la protocol.

4. Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol va trebui să aibă în vedere revizuirea periodică a implementării acestuia și să ia în timpul mandatului său deciziile necesare pentru promovarea implementării efective. Ea își va îndeplini funcțiile asumate la prezentul protocol și va trebui:

a) să evalueze, pe baza tuturor informațiilor disponibile ce i s-au pus la dispoziție în concordanță cu prevederile prezentului protocol, implementarea acestuia de către părți, efectele globale ale măsurilor adoptate în urma acestui protocol, în particular efectele de mediu, economice și sociale, precum și impactul lor cumulativ și măsura în care s-a progresat în realizarea obiectivului convenției;

b) să examineze în mod periodic obligațiile părților la acest protocol, acordând întreaga atenție oricărei treceri în revistă cerute de art. 4 paragraful 2d) și de art. 7 paragraful 2 din convenție, în lumina obiectivului convenției,

experienței obținute în implementarea sa și evoluției cunoștințelor științifice și tehnologice, și, în consecință, să considere și să adopte rapoarte periodice privind implementarea acestui protocol;

c) să promoveze și să faciliteze schimbul de informații privind măsurile adoptate de părți cu privire la schimbările climatice și la efectele acestora, luând în considerare diferitele circumstanțe, responsabilități și capacități ale părților și, respectiv, obligațiile ce le revin din prezentul protocol;

d) să faciliteze, la cererea a două sau mai multe părți, coordonarea măsurilor adoptate de către acestea cu privire la schimbările climatice și efectele acestora, luând în considerare diferitele circumstanțe, responsabilități și capacități ale părților și, respectiv, obligațiile ce le revin din acest protocol;

e) să promoveze și să ghideze, în concordanță cu obiectivul convenției și cu prevederile prezentului protocol, luând în totalitate în considerare deciziile relevante ale Conferinței părților, dezvoltarea și perfecționarea periodică a metodologiilor comparabile pentru implementarea efectivă a protocolului, care să fie agreate de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la protocol;

f) să formuleze recomandări pentru orice chestiune necesară în vederea implementării acestui protocol;

g) să caute să mobilizeze resurse financiare suplimentare în concordanță cu art. 11 paragraful 2;

h) să stabilească acele organe auxiliare care sunt necesare pentru implementarea acestui protocol;

i) să caute și să utilizeze, dacă este potrivit, serviciile, cooperarea și informarea, furnizate de organizații internaționale competente și de comisiile interguvernamentale și neguvernamentale; și

j) să exercite acele alte funcțiuni care pot fi cerute pentru implementarea acestui protocol și să ia în considerare orice sarcină rezultând dintr-o decizie a Conferinței părților.

5. Regulile de procedură ale Conferinței părților și procedurile financiare ale convenției trebuie aplicate mutatis mutandis în cadrul acestui protocol, excepție făcând cele decise prin consens de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol.

6. Prima sesiune a Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va fi convocată de secretariat cu ocazia primei sesiuni a Conferinței părților care este programată după data intrării în vigoare a acestuia. Sesiunile ordinare ulterioare ale Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol se vor ține în fiecare an și simultan cu sesiunile ordinare ale Conferinței părților, mai puțin cele decise de Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol.

7. Sesiunile extraordinare ale Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol vor fi ținute ori de câte ori se consideră necesar de către aceasta sau la cererea scrisă a uneia dintre părți, specificând că timp de 6 luni de când secretariatul a comunicat solicitarea către părți aceasta este sprijinită de cel puțin o treime din numărul lor.

8. Națiunile Unite, agențiile sale specializate și Agenția Internațională pentru Energie Atomică, precum și orice stat membru de acum încolo sau observatori care nu sunt părți la convenție pot fi reprezentați la sesiunile Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol ca observatori. Orice organizație sau agenție, națională sau internațională, guvernamentală sau neguvernamentală, care este calificată în problemele acoperite de acest protocol și care a informat secretariatul despre intenția sa de a fi reprezentată ca observator la o sesiune a

Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol, poate să fie admisă doar cu acordul a cel puțin o treime din numărul de voturi al părților. Admiterea și participarea observatorilor trebuie să se supună regulilor de procedură, astfel cum este specificat în paragraful 5 de mai sus.

ARTICOLUL 14

1. Secretariatul stabilit prin art. 8 din convenție va funcționa ca secretariat al acestui protocol.
2. Paragraful 2 al art. 8 din convenție, privind funcțiile secretariatului, și paragraful 3 al art. 8 din convenție, privind aranjamentele făcute pentru funcționarea secretariatului, trebuie aplicate mutatis mutandis în prezentul protocol. În plus secretariatul trebuie să își exercite funcțiile asumate în protocol.

ARTICOLUL 15

1. Organul Auxiliar pentru Consultanță Științifică și Tehnologică și Organul Auxiliar pentru Implementare, stabilite prin art. 9 și 10 din convenție, vor servi ca organ auxiliar pentru consultanță științifică și tehnologică și, respectiv, ca organ auxiliar pentru implementarea acestui protocol. Prevederile în legătură cu funcționarea acestor două organe în cadrul convenției trebuie aplicate mutatis mutandis în acest protocol. Sesiunile reuniunilor organului auxiliar pentru implementarea prezentului protocol coincid cu reuniunile Organului Auxiliar pentru Consultanță Științifică și Tehnologică și cele ale organului auxiliar pentru implementarea acestui protocol coincid cu reuniunile Organului Auxiliar pentru Consultanță Științifică și Tehnologică și, respectiv, ale Organului Auxiliar pentru Implementare ale convenției.
2. Părțile la convenție, care nu sunt părți la prezentul protocol, pot participa ca observatori la dezbaterile oricărei sesiuni a organelor auxiliare. Atunci când organele auxiliare servesc ca organe auxiliare pentru acest protocol deciziile cuprinse în acesta trebuie luate numai de cei care sunt părți la protocol.
3. Atunci când organele auxiliare stabilite prin art. 9 și 10 din convenție își exercită funcțiile cu privire la problemele referitoare la acest protocol, orice membru al Biroului acestor organe auxiliare reprezentând o parte la convenție, dar la acea vreme nefiind parte la protocol, va fi înlocuit de un membru suplimentar ales de și dintre părțile la acesta.

ARTICOLUL 16

Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va lua în considerare, cât mai curând posibil, aplicarea acestuia și va modifica, dacă este cazul, procesul consultativ multilateral la care se face referire în art. 13 din convenție, în lumina oricăror decizii relevante care pot fi luate de Conferința părților. Orice proces consultativ

multilateral care poate fi aplicat prezentului protocol trebuie aplicat fără să prejudicieze procedurile și mecanismele stabilite în concordanță cu art. 18.

ARTICOLUL 17

Conferința părților va defini principiile relevante, modalitățile, regulile și liniile directoare, în special pentru verificarea, raportarea și contabilizarea comercializării emisiilor. Părțile incluse în anexa B pot participa la comercializarea emisiilor pentru scopurile îndeplinirii angajamentelor în baza art. 33 din convenție. Orice asemenea comercializare va fi suplimentară acțiunilor interne care au ca scop îndeplinirea angajamentelor de limitare cantitativă și de reducere a emisiilor în baza acestui articol.

ARTICOLUL 18

Conferința părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol va aproba în prima sa sesiune mecanisme și proceduri potrivite și efective pentru a determina și a se adresa cazurilor de neconformare la prevederile prezentului protocol, inclusiv prin întocmirea unei liste indicatoare de consecințe, ținându-se seama de cauza, tipul, gradul și frecvența neconformării. Orice proceduri și mecanisme aprobate în baza prezentului articol, care ar putea genera consecințe, vor fi adoptate pe calea unui amendament la prezentul protocol.

ARTICOLUL 19

Prevederile art. 14 din convenție privind rezolvarea disputelor trebuie aplicate mutatis mutandis la prezentul protocol.

ARTICOLUL 20

1. Orice parte poate propune amendamente la prezentul protocol.
2. Amendamentele la prezentul protocol vor fi adoptate la orice sesiune ordinară a Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la acest protocol. Textul oricărui amendament propus la acest protocol va fi comunicat părților de către secretariat cu cel puțin 6 luni înaintea reuniunii pentru care a fost propus spre adoptare. Secretariatul va comunica, de asemenea, textul oricărui amendament propus părților și semnatarilor convenției și, spre informare, depozitarului.

3. Părțile vor face orice efort pentru a ajunge la o înțelegere prin consens referitoare la orice amendament propus la prezentul protocol. Dacă au fost epuizate toate eforturile pentru realizarea consensului și dacă nu s-a ajuns la o înțelegere, amendamentul va trebui adoptat cu o majoritate de cel puțin trei pătrimi din totalul voturilor părților prezente și cu drept de vot care participă la reuniune. Amendamentul adoptat va fi comunicat de secretariat depozitarului, care îl va transmite tuturor părților pentru acceptare.

4. Instrumentele de acceptare în legătură cu un amendament vor trebui să fie depuse la depozitar. Un amendament adoptat în concordanță cu paragraful 3 de mai sus trebuie să intre în vigoare, pentru acele părți care l-au acceptat, în termen de 90 de zile de la data înregistrării la depozitar a unui instrument de acceptare de către cel puțin trei pătrimi din numărul părților la prezentul protocol.

5. Amendamentul va intra în vigoare pentru orice altă parte în termen de 90 de zile de la data la care acea parte depune la depozitar instrumentele sale de acceptare a amendamentului menționat.

ARTICOLUL 21

1. Anexele la prezentul protocol fac parte integrantă din acesta și, cu excepția cazurilor în care este în mod expres menționat, o referire la acest protocol constituie în același timp o referire la orice anexă. Orice anexă adoptată după intrarea în vigoare a acestui protocol va fi limitată la liste, forme și la orice alte materiale de natură descriptivă, care au caracter științific, tehnic, procedural sau administrativ.

2. Orice parte poate face propuneri pentru o anexă la prezentul protocol și poate propune amendamente la anexele la acesta.

3. Anexele la prezentul protocol și amendamentele la anexele la acesta trebuie adoptate într-o ședință ordinară a Conferinței părților ce servește ca reuniune a părților la prezentul protocol. Textul oricărei anexe propuse sau al amendamentului la o anexă trebuie comunicat părților de către secretariat cu cel puțin 6 luni înaintea întâlnirii la care a fost propus spre adoptare. Secretariatul trebuie, de asemenea, să comunice textul oricărei anexe propuse sau al amendamentului la o anexă părților și semnatarilor la Convenție și, spre informare, depozitarului.

4. Părțile vor trebui să depună toate eforturile pentru a ajunge la consens în ceea ce privește orice anexă propusă sau amendament la o anexă. Dacă toate eforturile pentru realizarea consensului au fost epuizate și nu s-a ajuns la o înțelegere, anexa sau amendamentul la anexă va fi adoptat, ca ultimă modalitate, cu o majoritate de trei pătrimi din numărul voturilor părților prezente la întâlnire și cu drept de vot. Anexa sau amendamentul la anexă adoptat va fi comunicat depozitarului de către secretariat, care îl va transmite tuturor părților pentru a obține acceptul acestora.

5. O anexă sau un amendament la o anexă, alta decât anexa A sau B, care a fost adoptat în concordanță cu paragrafele 3 și 4 de mai sus, va intra în vigoare pentru toate părțile la prezentul protocol în termen de 6 luni de la data comunicării de către depozitar acelor părți spre adoptare sau amendare a anexe, cu excepția acelor părți care au notificat depozitarului, în scris, în acea perioadă, neacceptarea anexe sau amendamentului la anexă. Anexa sau

amendamentul la anexă va intra în vigoare pentru părțile care își retrag notificarea de neacceptare în termen de 90 de zile de la data la care retractarea acestei notificări a fost primită de către depozitar.

6. Dacă adoptarea unei anexe sau a unui amendament la o anexă implică un amendament la prezentul protocol, acea anexă sau amendament la anexă nu va intra în vigoare până când amendamentul respectiv la prezentul protocol nu intră în vigoare.

7. Amendamentele la anexele A și B la prezentul protocol trebuie să fie adoptate și să intre în vigoare în concordanță cu procedura prezentată în art. 20, care prevede că orice amendamente la anexa B trebuie să fie adoptate doar prin acordul scris al părții implicate.

ARTICOLUL 22

1. Fiecare parte va avea dreptul la un vot, cu excepția prevederilor paragrafului 2 de mai jos.

2. Organizațiile regionale de integrare economică, în măsura competenței lor, trebuie să își exercite dreptul la vot cu un număr de voturi egal cu numărul statelor membre care sunt părți la prezentul protocol. O astfel de organizație nu trebuie să își exercite dreptul la vot dacă vreunul dintre statele membre își exercită acest drept și viceversa.

ARTICOLUL 23

Secretarul general al Națiunilor Unite va trebui să fie depozitarul prezentului protocol.

ARTICOLUL 24

1. Prezentul protocol va fi deschis spre semnare și va fi supus ratificării, acceptării sau aprobării statelor și organizațiilor regionale de integrare economică, care sunt părți la convenție. El va trebui să fie deschis spre semnare la sediul Națiunilor Unite din New York de la 16 martie 1998 până la 15 martie 1999. Prezentul protocol va fi deschis pentru aderare începând cu a doua zi de la data închiderii semnării. Instrumentele de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare vor fi depuse la depozitar.

2. Orice organizație regională de integrare economică care devine parte la prezentul protocol, în care nici un membru component nu este parte, va trebui să se supună tuturor obligațiilor cuprinse în prezentul protocol. În cazul unor astfel de organizații, dacă unul sau mai multe state membre sunt părți la protocol, organizația și statele membre trebuie să decidă responsabilitățile ce le revin pentru îndeplinirea obligațiilor cuprinse în prezentul protocol. În acest caz organizația și statele sale membre nu sunt îndreptățite să își exercite concomitent drepturile ce le revin din prezentul protocol.

3. În instrumentele lor de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare organizațiile regionale de integrare economică trebuie să declare limitele de competență în acord cu principiile ce guvernează acest protocol. Aceste organizații vor trebui, de asemenea, să informeze depozitarul, care va informa pe rând părțile cu privire la orice modificare substanțială în limita competenței lor.

ARTICOLUL 25

1. Prezentul protocol intră în vigoare în a 90-a zi după data la care nu mai puțin de 55 de părți la convenție, încorporând și părțile incluse în anexa nr. I care reprezintă în total cel puțin 55% din emisiile totale de bioxid de carbon pentru anul 1990 ale părților incluse în anexa nr. I, și-au depus instrumentele de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

2. Pentru scopurile acestui articol emisiile totale de bioxid de carbon pentru anul 1990 ale părților incluse în anexa nr. I înseamnă cantitatea comunicată la sau după data adoptării prezentului protocol de către părțile incluse în anexa nr. I la primele lor comunicări naționale, în conformitate cu art. 12 din convenție.

3. Pentru fiecare stat sau organizație regională de integrare economică ce ratifică, aderă sau aprobă prezentul protocol sau care aderă de aici încolo după ce condițiile stipulate în paragraful 1 de mai sus pentru intrarea în vigoare au fost îndeplinite prezentul protocol intră în vigoare în a 90-a zi după data depunerii instrumentelor sale de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

4. Pentru scopurile prezentului articol nici un instrument depus de o organizație regională de integrare economică nu trebuie să fie considerat ca suplimentar față de cele depuse de statele membre ale organizației.

ARTICOLUL 26

Nu se admit rezerve la prezentul protocol.

ARTICOLUL 27

1. Oricând, după 3 ani de la data la care prezentul protocol a intrat în vigoare pentru o parte, acea parte poate să se retragă din acesta, adresând o notificare scrisă depozitarului.

2. Orice astfel de retragere va trebui să aibă efect după expirarea unui an de la data înregistrării de către depozitar a notificării retragerii sau mai târziu, la data specificată în notificarea de retragere.

3. Orice parte care se retrage din convenție trebuie considerată, de asemenea, ca fiind retrasă și din prezentul protocol.

ARTICOLUL 28

Originalul acestui protocol, al cărui text în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă este în egală măsură autentic, trebuie depus la secretarul general al Națiunilor Unite.

Adoptat la Kyoto la 11 decembrie 1997.

Ca mărturie, subsemnații, fiind pe deplin autorizați, au semnat prezentul protocol la datele indicate.

ANEXA A

Gaze cu efect de seră:

Bioxid de carbon (CO₂)

Metan (CH₄)

Oxid azotos (N₂O)

Hidrofluorocarburi (HFCs)

Perfluorocarburi (PFCs)

Hexafluorură de sulf (SF₆)

Sectoare/categoriile de surse

Energie:

- Arderea combustibililor

Industria energetică

Industria producătoare și construcții

Transport

Alte sectoare

Altele

- Scăpări de emisii de la combustibili

Combustibili solizi

Păcură și gaze naturale

Altele

Procese industriale:
Produse minerale
Industria chimică
Producția metalelor
Alte producții
Producere de halocarburi și hexafluorură de sulf
Altele

Solvenți și alte produse
Agricultură:
Fermentație enterică
Gestionarea îngrășămintelor naturale
Cultivarea orezului
Soluri agricole
Savane prescrise pentru a fi arse
Arderea reziduurilor agricole în câmp
Altele

Deșeuri:
Depozitarea deșeurilor solide în teren
Manipularea apei uzate
Incinerarea deșeurilor
Altele

ANEXA B

<u>Statul parte</u>	Angajament de limitare cantitativă sau de reducere (procentaj din anul sau perioada de referință)
Australia	108
Austria	92
Belgia	92
Bulgaria*)	92
Canada	94
Croația*)	95
Republica Cehă*)	92

Danemarca	92
Estonia*)	92
Comunitatea Europeană	92
Finlanda	92
Franța	92
Germania	92
Grecia	92
Ungaria*)	94
Islanda	110
Irlanda	92
Italia	92
Japonia	94
Letonia*)	92
Liechtenstein	92
Lituania*)	92
Luxemburg	92
Monaco	92
Olanda	92
Noua Zeelandă	100
Norvegia	101
Polonia*)	94
Portugalia	92
România*)	92
Federația Rusă*)	100
Slovacia*)	92
Slovenia*)	92
Spania	92
Suedia	92
Elveția	92
Ucraina*)	100
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	92
Statele Unite ale Americii	93

*) Țară în curs de tranziție spre o economie de piață.